המרכז הרפואי לגליל
רפואה מקצועית ואנושית

האקדמית עמק יזרעאל
ע"ש מקס שטרן

הקורבן השני

יובל זלקינד[1], RN, MA, אלבינה גלפאנד[1], RN, MA, נסרה אדלבי RN PhD [1,2]

[1]הנהלת האחיות- המרכז הרפואי לגליל, [2]החוג לסיעוד- מכללת עמק יזרעאל

רקע

טעויות רפואיות ותוצאות שליליות בלתי צפויות של חולים עלולות לפגוע ברווחתם של נותני שירותי הבריאות. אנשים מושפעים אלה, המכונים "קורבנות שניים", יכולים לחוות תסמינים פסיכולוגיים ופיזיים שונים. מקורות תמיכה הניתנים על ידי ארגוני בריאות למניעה והפחתה של נזק לקורבן השני הם לרוב לא מספיקים

מטרת המחקר

לזהות מאפייני "הקורבן השני" כדי להקל על התמודדותו והסתגלותו ולזהות מנגנוני תמיכה ארגוניים חשובים להקלת ההתמודדות ולייעלם

סוג המחקר

מחקר משולב כמותי ואיכותני

אוכלוסיית המחקר

אנשי צוות אחיות מהמרכז הרפואי לגליל שהיו מעורבים בטעות רפואית

כלי המחקר

שאלון תמיכת עמיתים ומנהלים, צדק והוגנות במקום העבודה ונתונים סוציו דמוגרפים בנוסף ל ראיון חצי מובנה

ממצאים

במחקר השתתפו 44 אנשי צוות שעברו טראומה, 90% (40) היו נשים, 51% היו עם תואר ראשון, ממוצע הגיל היה 43.60±9.7 , עם וותק מקצועי של 18 שנים ועם שלוש טעויות בממוצע. בנוסף 16% מהצוות חווה טראומטיזציה

מסקנות

הצוות הסיעודי הוא חלק קריטי במערכת הבריאות, וכאשר הוא חווה טראומה בעקבות טעות, יש להעניק לו תמיכה ותהליכים שמקדמים החלמה אישית

תמות המחקר

- פגיעה בביטחון העצמי
- פגיעה בביצועים המקצועיים
- חסר תמיכה מהמערכת
- פגיעה רגשית ונפשית

תיאור סטטיסטי של נתוני רקע למשתתפי המחקר

N=44

המשתנה		% (מספר)	
מין	זכר	(4)10%	
	נקבה	(36) 90%	
השכלה	אחות מוסמכת	(7)17.1%	
	תואר ראשון	(21) 51.2%	
	תואר שני	(13)31.7%	
מידת דתיות	חילוני	(24)70.6.1%	
	מסורתי	(9) 26.5%	
	דתי	(1)2.9%	
תפקיד	ניהולי	(11) 31.4%	
	לא ניהולי	(24)68.6%	
			ממוצע ±סטית תקן
גיל			9.7±43.6
וותק מקצועי			10.3±18.0